

A Fertő tavi beruházással kapcsolatban kiadott 21. pont tételes elemzése és cáfolata

Bevezetés

A Fertő tó partjára tervezett nagy volumenű turisztikai beruházás – mely a világörökségi és Natura 2000 védelem alatt álló Fertő–Neusiedlersee kultúrtáj magyar oldalán valósulna meg – évek óta komoly szakmai és társadalmi viták tárgya. Barcza Attila, Sopron országgyűlési képviselője és a projektért felelős miniszteri biztos 2025-ben **21 pontban reagált** a beruházást ért kritikákra, egy 24.hu-n megjelent cikkben megfogalmazott állításokat “valótlanak” és “félrevezetőnek” nevezve. Ugyanezeket a pontokat az Építési és Közlekedési Minisztérium sajtóosztálya **helyreigazítási kérelemként** juttatta el a sajtónak, e pontokhoz fűzve a hivatalos álláspontot.

Jelen jelentés célja, hogy **objektív, szakmai alapokon** – független bírósági ítéletekre, civil és nemzetközi szervezetek állásfoglalásaira, valamint oknyomozó sajtóforrásokra támaszkodva – *tételesen bemutassa és cáfolja* Barcza Attila 21 állítását. Minden pont esetében szerepel az eredeti kritikus állítás, a beruházásért felelős hivatalos védekezés, majd az **evidence-alapú cáfolat**, kitérve a jogi, ökológiai és társadalmi vonatkozásokra. A jelentés világos szerkezetben, közérthető módon mutatja be a Fertő-parti fejlesztés körüli valós helyzetet, hogy a média, a döntéshozók és a helyi lakosság is árnyalt képet kapjon.

A 21 vitatott állítás és cáfolatuk

1. **Eredeti állítás:** „*Senki sem mehet le a tópartra.*” – A cikk azt hangsúlyozta, hogy a Fertő tó magyar oldalán **öt éve nem lehet szabadon lejutni a vízhez**, mivel a strand és a part nagy része lezárva maradt.

Hivatalos védekezés: A minisztérium szerint ez nem igaz, hiszen 2025 májusától az **északi vitorláškikötő** elkészült és megnyílt, így „bárki lemeget a tópartra, ott sétálhat, pihenhet, és igénybe veheti az ott működő vendéglátó egységet”. A kikötő 150 méteres mólója és úszópontonjai nyitva állnak a látogatók előtt, a kapcsolódó parkoló is használható – vagyis a hivatalos álláspont szerint a tópart immár hozzáférhető.

Cáfolat: Bár a **kis kiterjedésű északi kikötő** valóban látogatható, a projekt nyomán a ténylegesen hozzáférhető parterület a töredékére zsugorodott. A beruházás előtt a nagyközönség egy *természetes jellegű, több hektáros strandterületet* használhatott Fertőrákos mellett; ezzel szemben jelenleg mindössze egy **150–200 méteres mesterséges partszakasz** járható be szabadon. A korábbi népszerű strand és zöldterület továbbra is **le van zárva**, a terület jelentős részét építési anyagok tárolására használják. Ráadásul a kikötőhöz vezető utat *mindkét oldalon drótkerítés* szegélyezi, ipari terület hangulatát keltve. Tehát a “nyitott part” csupán egy keskeny kikötői sávra korlátozódik, miközben a tópart meghatározó része továbbra sem közelíthető meg szabadon a lakosság számára. A *szabad parti hozzáférés drasztikus csökkenését* műholdfelvételek is szemléltetik. **Összefoglalva:** a hivatalos kommunikáció állításával szemben a Fertő tó partja lényegében még mindig zárva van, leszámítva egy kis betonozott mólószakaszt – ez alátámasztja a cikk eredeti állítását.

2. **Eredeti állítás:** „*A tervezett projektelemek közül eddig csak az északi kikötőt nyitották meg, innen a bérlők csónakkal ki tudnak menni a vízre.*” – A cikk ezzel arra utalt, hogy az átadott fejlesztések használhatósága korlátozott: a megnyílt kikötő leginkább a hajóhelyeket bérlő vitorlázóknak kedvez, miközben más tervezett elemek (strand, déli kikötő, egyéb infrastruktúra) nem készültek el.

Hivatalos védekezés: A minisztérium szerint ez az állítás *félrevezető*, mert azt a látszatot kelti, hogy “csak a kikötő-bérlők használhatják a kikötőt”. Kiemelik, hogy a **kikötő mindenki számára nyitott**, a mólón bárki sétálhat vagy horgászhat, nem kizárólag a helyet bérlő hajótulajdonosok. Emellett a kikötő mellett új vendéglátóhely is működik, és a parkoló is bárki által igénybe vehető.

Cáfolat: Valóban, az északi kikötő területe *elvileg nyitva áll* a nagyközönségnek, azonban ez mit sem változtat a lényegen: a fejlesztés kiemelt elemei közül **csak a kikötő készült el**, más **ígért funkciók (strand, sportlétesítmények, ökopark)** hiányoznak. A helyi lakosság és turisták szempontjából a kikötő megnyitása nem pótolja az eredeti strandot – különösen mert ott fürdőzésre alkalmas partszakasz egyelőre *nincs*. A hivatalos reakció tehát inkább szóhasználati vita: a cikk mondata arra mutatott rá, hogy **érdemi strandolási lehetőség nélkül** csupán a kikötő funkcionál, amit főként hajótulajdonosok hasznosíthatnak. Tény, hogy a *tó magyar*

oldalán az egyetlen kijelölt strand 2017 óta zárva van, és így az átlagos látogatóknak továbbra sincs valódi tóparti pihenési lehetőségük. Összességében a kikötő megnyitása ellenére a Fertő-part használhatósága erősen korlátozott maradt a korábbi állapothoz képest.

3. **Eredeti állítás:** „A vízpart le van zárva az emberek előtt.” – A cikk szerint a lezárt beruházási terület miatt a tóparti partszakasz javarészt továbbra sem megközelíthető a nyilvánosság számára. Ezt erősítette meg a helyszínt bejáró civil szakértő is: „A vízpart el van zárva az emberek előtt, oda nem lehet lemenni” – nyilatkozta Kun Zoltán, utalva a kerítésekre és a strand zárva tartására.

Hivatalos védekezés: A minisztérium ezt az állítást ismét “tévesnek” minősítette, ugyanarra hivatkozva, mint az 1–2. pontban: az északi kikötő megnyitásával szerintük *nem igaz*, hogy a vízpart el lenne zárva.

Cáfolat: A valóság e ponton is az eredeti állítást támasztja alá. A Fertőrákos melletti partszakasz nagy része **továbbra is el van zárva**: a korábban közkedvelt strandterületet a beruházás miatt 2017-ben lezárták, és azóta sem nyitották meg. A “szabad strand” élménye megszűnt, a látogatók jelenleg mindössze a kikötőhöz tartozó rövid partszakaszt használhatják. Az északi kikötő megközelítése is korlátozott; egy szűk, murvás úton lehet lejutni, melyet két oldalról kerítés határol.

Fontos társadalmi szempont: a fejlesztés előtt a helyiek évtizedeken át szabadon használhatták a partot fürdőzésre, horgászásra, kirándulásra, mára azonban a magyar oldalon *nincs egyetlen szabad strand sem*. A minisztérium érvelése csupán arra épít, hogy *a kikötő mólójára beléphetünk*, miközben a part túlnyomó része fizikailag le van zárva. Ezt a civil megfigyelések és a média egyaránt dokumentálták. Következésképpen a “vízpart lezárása” nem csupán retorika – a gyakorlatban a Fertő-part továbbra sem funkcionál nyitott közösségi térként.

4. **Eredeti állítás:** „Az alapvetően természetvédelmi célokat szolgáló terület...” – A cikk a beruházási helyszínt **természetvédelmi rendeltetésű területként** jellemezte, utalva arra, hogy a Fertő-part a Fertő–Hanság Nemzeti Park és a világörökségi táj része, ahol az ökológiai szempontok elsődlegesek.

Hivatalos védekezés: A minisztérium szerint “súlyos tévedés” a fejlesztési területet természetvédelmi célú zónaként emlegetni. A hivatalos narratíva ezzel szemben azt hangsúlyozza, hogy a szóban forgó partszakaszt *az 1950-es években mesterséges feltöltéssel hozták létre kifejezetten idegenforgalmi célokra*. A tárcá leszögezi: ez az egyetlen pont a magyar oldalon, ahol strandot és vízitelepet lehetett kialakítani, a tó többi része 6 ezer hektárnyi összefüggő nádas, ami érintetlen maradt és háborítatlanul ad otthont az élővilágnak. Összehasonlításképp kiemelik, hogy *az osztrák oldalon* 10 vízisport-központ működik nagy kikötőkkel, szállodákkal, éttermekkel, sőt a magyar partról is látható a Mörbisch-i víziszínpad 6000 fős nézőtere. E szerint a magyar fejlesztés nem természetvédelmi területet érint, hanem egy régi turisztikai teret, míg az osztrákok amúgy is beépítettek több partot.

Cáfolat: Bár igaz, hogy a fertőrákosi öbölben már az 1960-es évektől volt üdülőtelep, **e terület is a nemzeti park része**, a Fertő tó ökoszisztémájának eleme, és **világörökségi oltalom alatt áll**. Nem felel meg a valóságnak, hogy “természetvédelmi szempontból értéktelen” lenne – *épp ellenkezőleg*: az eredeti állapot közelében maradó nádas és parti sáv ökológiai értéke jelentős. A beruházási területet valójában **jelentősen kiterjesztették** az egykori üdülőtelephez képest: a

kormány 2018-ban még 13–15 hektáros fejlesztési területről beszélt, ami előbb 53 hektárra, majd 2022 végére 77 hektárra nőtt. Ez azt jelenti, hogy az eredeti kis üdülőtelepen túl **további természetes élőhelyeket vontak be és töltöttek fel.** Az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatósága már 2020-ban vizsgálni kezdte a beruházás hatásait – többek között azt, hogy megfelelően értékelték-e a határon átnyúló természeti következményeket. A hivatalos érvelés által említett osztrák példák pedig nem igazolják a magyar beruházást: *Ausztriában a fejlesztések történelmi üdülőhelyekhez kötődnek, míg a magyar oldalon most egy korábban félig természetes partszakasz többszörös bővítéséről van szó. Ráadásul az osztrák szakemberek és lakosok sem támogatják a magyar tervet:* Burgenland tartomány vezetése 2020-ban hivatalosan jelezte fenntartásait, mondván sok osztrák is *elutasítja a projektet, féltve a természeti és kultúrtáj világörökségi értékeit.* Az UNESCO Világörökség Központjának igazgatója pedig 2021-ben egyenesen felszólította a magyar kormányt, hogy törölje a projektet és *azonnal állítsa le a megvalósítást,* mert az a tervezett formában súlyosan sértené a Fertő kultúrtáj hitelességét és integritását. **Összegzés:** a fejlesztési terület *jogi értelemben is védett természeti terület,* egyedi természeti és tájképi értékekkel. Az a beállítás, hogy itt “nem a természetet, hanem csak egy mesterséges placcot érint a beruházás”, nem állja meg a helyét – *a beruházás természetkárosító hatásaira maga az UNESCO és az EU is felhívta a figyelmet.*

5. **Eredeti állítás:** *„A területnek vannak olyan részei, ahol le lehetne jutni a vízpartra, ezeket viszont beépítették szádfalakkal, így hermetikusan lezárták a strandolni vágyók előtt.”* – A cikk és a civil beszámolók szerint a beruházás során a partvonalat **fém cölöpsorokkal (szádfalakkal)** erősítették meg, amelyek több helyen elzárták a korábban nyitott bejárású vízparti szakaszokat, tovább nehezítve a lejutást.

Hivatalos védekezés: A minisztérium ezt az állítást *“műszakilag nehezen értelmezhetőnek”* nevezi, és azt válaszolja, hogy a szádfalak elhelyezése **bevett műszaki gyakorlat** a vízparti beruházásoknál. Szerepük a partfal stabilizálása és megerősítése – különösen indokolt egy olyan feltöltéssel létrehozott területen, mint a fertőrákosi üdülőtelep. A közlemény hozzáteszi: *a tervezett strand helyén nem helyeztek el szádfalakat,* ott majd homokos part biztosítja a vízbe jutást, tehát nem a szádfalakon múlik, hogy jelenleg nem lehet strandolni.

Cáfolat: A hivatalos válasz elismeri, hogy **szádfalakat telepítettek a part mentén,** csupán azt állítja, hogy ez természetes és nem gátolja a későbbi strandolást. Ezzel szemben a valóságban **jelenleg minden potenciális lejárót elzárnak a szádfalak,** hiszen a strand nincs megnyitva, a partot végig műszaki zár vonja be. A civilek terepi bejárásai során megállapították, hogy a korábban szabadon megközelíthető partszakaszokat valóban lezárták a telepített cölöp-sorfalak; Barcza Attila is elismerte a civileknek, hogy ezeket *nem tervezik elbontani,* mert túl költséges lenne. A minisztérium érvelése – miszerint a strandnál nem raktak le szádfalat – **félrevezető,** mivel a strand területe jelenleg eleve nem hozzáférhető, és a part többi részén végig ott vannak a cölöpek. Ökológiai szempontból pedig **a természetes partfal helyett egy mesterséges, szögletes partvonal** jött létre, ami rontja a tó ökológiai karakterét. Fontos hangsúlyozni: a szádfalas partmegerősítés alkalmazása *egy nemzeti parkban, világörökségi helyszínen egyáltalán nem magától értetődő gyakorlat.* Ahogy a Fertő tó Barátai Egyesület szakértői rámutattak, attól, hogy egy technológiát máshol használnak, nem jelenti azt, hogy egy ilyen érzékeny területen

indokolt lenne az alkalmazása. A szádfalak és feltöltések révén a Fertő magyar partvonalát **visszafordíthatatlanul átalakították**, mesterséges partfalat hozva létre. Ez ellentmond a kormányzati kommunikáció állításának, miszerint csak “kismértékű” beavatkozások történtek. A valóságban a part korábbi természetes jellege sérült, a *hozzáférés pedig valóban hermetikusan korlátozott* mindaddig, amíg a strand meg nem nyit (és erre jelenleg nincs konkrét időpont).

6. **Eredeti állítás:** „*Barcza Attila azt mondta a civileknek, hogy a szádfalakat túl költséges lenne elbontani.*” – A 24.hu cikke idézte a Fertő tó civil képviselőit, miszerint a miniszteri biztos egy egyeztetésen úgy nyilatkozott: *a bevert fém szádfalakat nem fogják eltávolítani, mert az túl drága lenne*, így azok maradnak a partvonalon.

Hivatalos védekezés: A minisztérium “*valótlan állításnak*” nevezi, hogy Barcza ilyet mondott volna. Szerintük “soha nem hangzott el” ilyen kijelentés. A valóságban – állítják – az hangzott el, hogy a szádfalakat **burkolni szükséges**, hogy a partszakasz biztonságosan használható legyen, mert jelenlegi csupasz formájukban balesetveszélyesek, ezért is számít az érintett terület továbbra is építési területnek.

Cáfolat: Nehéz ellenőrizni, egy megbeszélésen pontosan mi hangzott el szó szerint, de a **civilek beszámolóí egybehangzóak** Barcza kijelentéséről. Ráadásul a minisztériumi reakció lényegében megerősíti a tartalmát: elismeri, hogy a szádfalak ott maradnak, csupán *burkolni* fogják őket, nem elbontani. Vagyis **a part eredeti állapotának visszaállítása szóba sem kerül**, a fém cölöpök maradnak a helyükön – ezt a civilek által jelzett ok (költségesség) nélkül is beláthatjuk. A hivatalos válasz technikai részletekkel próbálta elterelni a figyelmet, de érdemi cáfolatot nem adott. A tény továbbra is az, hogy a szádfalak beütésével kialakított mesterséges partfal állandósul, ezzel a strand régi, természetközeli jellege nem tér vissza. A kijelentés lényegi üzenete – miszerint *nem tervezik a cölöpök eltávolítását* – igaznak bizonyult, a pontos szóhasználat vita tárgya lehet csupán.

7. **Eredeti állítás:** „*Az északi kikötőt csak ideiglenes infrastruktúrával nyitották meg.*” – A 24.hu cikke részletesen bemutatta, hogy a sietve átadott északi kikötőnél **csak provizórikus kiszolgáló létesítmények** vannak: *konténeres illemhelyek és zuhanyzók*, ideiglenes műanyag vízvezetékek, aggregátorral biztosított áramellátás, stb.. A helyszíni tapasztalatok szerint a vízvezeték-csőveket szigetelőszalaggal körbetekerve oldották meg, a csatlakozásoknál víz szivárog, és általában véve a kialakítás elmarad az elvárható minőségtől – “nem mondható el, hogy európai állapotok uralkodnának” a helyszínen, értékelte Kun Zoltán.

Hivatalos védekezés: A minisztérium szerint ez az állítás sem felel meg a valóságnak. Kiemelik, hogy a kikötő megnyitásakor a hatóság bevonta a megyei Népegészségügyi Szolgálatot, amely helyszíni szemle után **engedélyezte az infrastruktúrát**. A vízellátást korszerű KPE (kemény polietilén) nyomócsővezetékekkel oldották meg, hőszigetelő csőhéjjal ellátva a fagyás megelőzésére, a konténeres vizesblokkok szennyvizét zárt rendszerben gyűjtik be – minden műszaki megoldás megfelel az előírásoknak a tárcsa szerint.

Cáfolat: A hivatalos közlés sok műszaki részlete ellenére sem tudja cáfolni azt az alapvető tényt, hogy az északi kikötőnél **csak ideiglenes megoldásokat alkalmaztak**. Valóban konténer-wc-k és -öltözők szolgálják ki a vendégeket, nem épült rendes épület. A víz és szennyvíz ideiglenes csőrendszerét a helyszíni fotók és

beszámolók alapján **sürgősséggel összeállított rendszer jellemzi** – a 24.hu újságírója például látta, hogy a műanyag csöveket ragasztószalaggal tekerték körbe az illesztéseknél, és szivárgott belőlük a víz. Áramhálózat híján *aggregátor* biztosítja az örök elektromos ellátását. Ezek a részletek mind alátámasztják az “ideiglenes infrastruktúra” kifejezést. Hiába hivatkozik a minisztérium a hatósági engedélyre – egy ideiglenes megoldás is kaphat engedélyt, ha minimálisan megfelel a közegészségügyi követelményeknek. A kérdés inkább az, hogy **egy 45 milliárdos projekt** esetén elfogadható-e, hogy konténeres, félig-kész állapotot adtak át “korszerű fejlesztésként”. A helyszín állapota – a murvás-poros út, a provizórikus vizesblokkok, az éjszakai kivilágítás hiánya – a sajtóbeszámolók szerint nem méltó egy nemzetközi üdülőhelyhez. Tehát a cikk állítását a tények igazolják: az északi kikötőt *félkészén, ideiglenes eszközökkel nyitották meg*, ami a projekt elakadásának következménye.

8. **Eredeti állítás:** „...a meder építési törmelékkel, hulladékkal szennyezett.” – A cikk kitért rá, hogy a helyi civilek tapasztalatai szerint a strand tervezett helyén és a vízmederben **sok a törmelék és hulladék**, ami a 2021-es bontási munkák “öröksége”. Akkoriban a cölöpházak elbontásának módja komoly felháborodást váltott ki: a munkagépek darabokra döntötték az épületeket, a törmeléket pedig nem megfelelően kezelték, ami a tómederbe is bekerülhetett. A civilek szerint a **kivitelező felelőssége felvetődik** a medertisztítás elmaradása miatt.

Hivatalos védekezés: A minisztérium szerint a cikkben idézett civil vélemény “nem mondott igazat vagy tévedett”. Állításuk szerint *azon a helyszínen nem is voltak bontási munkálatok korábban*, ezért nem is lehet ott törmelék. Máshol bontották le a régi épületeket, így a kikötő melletti partszakaszon nem maradhatott hulladék – sugallják a reakcióban.

Cáfolat: A hivatalos válasz igyekszik szörszálhasogató módon cáfolni – arra utal, hogy a **kikötő közvetlen környezetében** talán nem zajlott bontás. Ám a cikk nem állította, hogy pontosan a kikötő medre lenne törmelékes, hanem általában a beruházási területen lévő meder-szakaszról beszélt (ideértve a strand előterét). A **Fertő tó Barátai Egyesület** vezetője, Major Gyula világosan elmondta: a strandnál a tófenék tele van építési törmelékkel és szeméttel, ami akadályozná egy ideiglenes strand kialakítását is. A civilek ezért kérték a kivitelezőt, hogy *végezze el az elmaradt medertisztítást*, de erre eddig nem került sor. A rendelkezésre álló bizonyítékok – például a 2021-es bontáskor kiszivárgott fotók és videók – alátámasztják, hogy a **bontási hulladékot nem megfelelően szállították el**, sőt a helyszínen akkoriban nagy káosz volt: a botrány miatt embereket bocsátottak el és kísérték ki a területről, amiért a közösségi médiában közzétették a rombolás képeit. Mindezek után nem meglepő, ha törmelék maradt a helyszínen. A Kormányhivatal egy 2022. decemberi határozata maga is megállapította, hogy a **beruházó nem takarította el időben a keletkezett hulladékot**, és kötelezte a mulasztás pótlására. Összességében a minisztérium nem cáfolta érdemben a problémát – csupán azt mondja, “ott nem lehet törmelék, mert nem is bontottak ott”. Ez azonban nem zárja ki, hogy *kicsit arrébb* bontottak, és a törmelék elterült a területen. A **mederszennyezés problémáját továbbra is jelzik a civilek**, és a hatóságok sem mutattak be nyilvános jelentést a meder tisztaságáról. Következésképp a cikk aggodalma jogos: a beruházás területén felhalmozódott építési hulladék rontja a környezet állapotát, amit a hivatalos

kommunikáció nem oldott meg, csak tagadott.

9. **Eredeti állítás:** „*Mindent legyalultak...*” – A cikk összefoglalóan utalt arra, hogy a projekt keretében a teljes parti területet **letarolták és legyalulták**, vagyis a korábbi strand és üdülőttelep minden elemét elbontották, a növényzetet eltávolították, a terepet elegyengették (felszámolva a part természetes domborzatát és élővilágát). Ez a kifejezés a beruházás brutális kivitelezési módjára utalt, amit a környezetvédők erősen bíráltak.

Hivatalos védekezés: A minisztérium elismeri, hogy hangzatos kifejezés, de *szerintük nem felel meg a valóságnak*. Újfent azt hangoztatják, hogy “a terület mindig is idegenforgalmi célokat szolgált, és egy korszerűtlen, elavult vízitelep megújítása indult meg” – tehát szerintük szó sincs természetrombolásról, csak **rendezésről és fejlesztésről**. Emellett kiemelik, hogy a területről *több mint 100 tonna illegálisan lerakott hulladékot* is elszállítottak a beruházás kezdete óta, megtisztítva a környezetet.

Cáfolat: A “mindent legyalultak” kifejezés erős, de **hűen tükrözi a történeteket**. A Fertő-part magyar szakaszán a beruházók *földig romboltak mindent*: felszámolták a nádas nagy részét, kivágták az összes fát és cserjét, elbontották az összes építményt (beleértve a stég-szerű cölöpházakat, a büféket, épületeket), majd nehézgépekkel **legyalulták a talajt**. A partot többségében **betonnal, kőszórással és feltöltéssel** fedték be – ahogy a kritikusan fogalmazók mondják, “sikerült megszüntetni a természet zavaró jelenlétét” a tóparton. Független sajtófotók és drónfelvételek egy *letarolt, kopár partvidéket* mutattak, ahol a korábbi zöld környezet helyén építési terület maradt. Ezt a minisztérium nem tudja tagadni, inkább relativizálja: azzal érvel, hogy *csak egy elhanyagolt telepet bontottak le*. Ám ez az érvelés figyelmen kívül hagyja, hogy a **telep környezete addigra félig visszavadult, természetközeli állapotú volt**, amelynek felszámolása *igenis természetkárosítással járt*. Erre utal az is, hogy a Magyar Tudományos Akadémia biológusai nyílt levélben figyelmeztettek a beruházás ökológiai káros hatásaira, és az UNESCO is a természetes állapot sérelmét emelte ki. A hulladékelszállítás önmagában üdvözlendő, de nem változtat a lényegen: a projekt *aránytalan mértékű beavatkozást jelentett* a part természeti állapotába. A “legyalulás” kifejezést nem a kormánykritikus lapok használták először, hanem maguk a helyiek: egy soproni lakos így fogalmazott a helyzetről – *“40 hektárnyi nádas taroltak le, szinte az egész partot legyalulták”*. Ezért a kifejezés a köznyelvben is megragadt, jogosan. A hivatalos oldal nem cáfolta, hogy a beavatkozások radikálisak voltak, csak a narratívát próbálta “megújulásnak” beállítani. A tények – a cölöpházak elpusztítása, a nádas kiirtása, a part mesterséges átalakítása – azonban *a teljes letarolást igazolják*, így az állítás szakmailag megállja a helyét.

10. **Eredeti állítás:** „*A projekt tervezése társadalmi egyeztetés nélkül zajlott.*” – A kritika lényege, hogy a hatalmas beruházást **érdemi lakossági és szakmai bevonás nélkül készítették elő**: a helyi civilek, lakosok csak akkor szereztek tudomást a konkrét tervekről, amikor a hivatalos engedélyeket már kiadták. A cikk szerint a kormány még az UNESCO-val sem egyeztetett előzetesen a világörökségi helyszínen tervezett építkezésről. A beruházást 2017-ben nemzetgazdaságilag kiemelt státuszúvá nyilvánították, ami felgyorsította az engedélyezést és *lerövidítette a kifogásolási lehetőségeket*.

Hivatalos védekezés: A minisztérium ezzel szemben azt állítja, hogy *valamennyi szükséges, jogszabályban előírt egyeztetés megtörtént*. Hivatkozik rá, hogy **lakossági fórumokat, közmeghallgatásokat tartottak**, hirdetmények és közlemények jelentek meg, sőt Sopronban szabadtéri kiállítást is rendeztek a tervekről. Állítják továbbá, hogy *minden olyan társadalmi csoport részt vett a tervezésben, amely korábban használta a vízitelepet* – konkrétan említik, hogy a horgászegyesületek és a vitorlázószövetség is megfogalmazhatta igényeit (pl. horgászhelyek, kikötőhelyek száma). Külön kiemelik, hogy számos **helyi civil szervezetet bevontak**, viszont a “fejlesztést támadó” civil szervezetek – utalva a Fertő tó Barátai Egyesületre – *nem jelentek meg a fórumokon, nem véleményezték a terveket*. Szerintük ez azért lehet, mert az említett egyesület csak 2019-ben, az önkormányzati választások előtt alakult, alapítói közt ellenzéki politikusokkal, tehát politikai motivációjú csoportnak állítják be.

Cáfolat: A hivatalos narratíva azt a minimális *formális egyeztetést* próbálja maximális társadalmi bevonásként feltüntetni, ami a jogszabályok miatt kötelező volt. Tény, hogy tartottak **egy közmeghallgatást 2018-ban**, de ez messze nem volt érdemi konzultáció: a lakosság és civilek akkor szembesültek először a részletekkel, amikor a projekt lényegében már *döntésre került*. Ahogy a cikk írta: *a lakosság és civil szervezetek csak azután értesülhettek a részletekről, miután a beruházáshoz már megszerezték az engedélyeket*. Az UNESCO-val való egyeztetés pedig valóban *elmaradt*: a magyar kormány nem tájékoztatta előre sem a bécsi világörökségi bizottságot, sem az osztrák partnereket. Az UNESCO szakértői (ICOMOS) utólag szereztek tudomást a tervekről és tiltakoztak (lásd a 11. pontot). A minisztérium által említett *szabadtéri kiállítás* mindössze 2021 nyarán, a Fertőrákosi Kőfejtőnél lévő témaparkban felállított pár tabló volt, ami nem pótolta az előzetes konzultációkat.

Fontos megjegyezni: Sopron város 2014–2020-as Integrált Településfejlesztési Stratégiájában még egy *jóval kisebb léptékű terv* szerepelt a Fertő-part megújítására: mindössze ~1,7 milliárd forintból a strand felújítása két kis épülettel, a leromlott állapotú cölöpházak rendezése (szükség esetén számuk bővítése), *de nem elbontása*. Ehhez képest a 2017 után a lakosság megkérdezése nélkül előkészített új projekt **30+ milliárdosra hízott, területhasználata megduplázódott és luxus szállásokat is tartalmazott**. Ezt a **nagyságrendi ugrást** a helyiek bevonása nélkül hagyták jóvá. A horgászok és vitorlázók valóban tettek javaslatokat *bizonyos részletekre*, de ez nem általános társadalmi egyetértés – a horgászok például a beruházás sok elemével nem értettek egyet, tiltakoztak a kivitelezés módja ellen (pl. a halak ívási idejében végzett munkák miatt). A Fertő tó Barátai Egyesületet valóban 2019-ben jegyezték be – éppen azért, mert *addigra vált világossá*, hogy a lakosság kimaradt a folyamatból és szervezett keretek közt kell fellépni. Az alapítók közt lehettek ellenzéki politikusok, de az Egyesület gyorsan kinőtt *pártszimpátiákon túlmutató civil mozgalommá*: 2020–2021-re **több mint 24 ezer aláíró** csatlakozott petíciójukhoz, és a soproni lakosok tömegesen vettek részt a tiltakozásokban. E tiltakozások *nyomán* kezdte a kormány 2023-ban belátni, hogy a tervek túlzóak – Barcza Attila 2025-ben már elismerte, hogy *“az eddigi vélemények alapján nincs társadalmi igény”* a szállodákra a parton. Mindez azt mutatja, hogy **valódi társadalmi konszenzus nem volt**, a projekt tervezése zárt ajtók mögött, felülről lefelé történt. A hivatalos állítás az “előírt egyeztetések megtörténtéről” pusztán jogi minimumot takar, nem pedig *érdemi párbeszédet*.

11. **Eredeti állítás:** „A kormány még az UNESCO-val sem folytatott egyeztetéseket.” – Az eredeti kritika része volt, hogy a Fertő-parti beruházás világörökségi területen zajlik, mégsem került előzetesen nemzetközi egyeztetésre. Magyarország a Fertő–Neusiedlersee kultúrtáj megőrzésében **közös felelősséget visel Ausztriával**, ennek ellenére Bécset és az UNESCO Világörökségi Bizottságát *nem tájékoztatták időben* a nagyszabású fejlesztésről.

Hivatalos védekezés: A minisztérium **tagadja**, hogy nem történt UNESCO-egyeztetés. Azt hozzák fel, hogy az ICOMOS (Műemlékek és Helyszínek Nemzetközi Tanácsa) *Magyar Nemzeti Bizottsága* 2020-ban a Fertő-part beruházást ért – szerintük “főként politikai” – támadások miatt személyes helyszíni szemlét tartott. A teljes körű ismertetés után ez a testület **állásfoglalást** adott ki, melynek összefoglalója szerint *“a Fertő Part beruházás szükséges és időszerű fejlesztés, amely a világörökségi értékeket semmilyen formában nem veszélyezteti”*. Az ICOMOS MNB véleménye szerint a korábbi épületek ízléstelen, összevissza stílusa méltatlan volt a helyhez, ezért a part teljes megújulása esztétikai és környezetvédelmi szempontból is időszerű. Ezzel összhangban a minisztérium szerint *valótlan* az állítás, hogy ne egyeztettek UNESCO-ügyben, hiszen egy szakmai szervezet megvizsgálta és nem talált kivetnivalót.

Cáfolat: Itt lényeges különbséget kell tenni az UNESCO (illetve annak tanácsadó szerve, az ICOMOS **Nemzetközi**) és a magyar ICOMOS Nemzeti Bizottság között.

Az UNESCO Világörökség Központja és az ICOMOS International álláspontja világosan dokumentált: 2021 júniusában *írásban figyelmeztették* Magyarországot, hogy a Fertő-part projekt ebben a formában *sérti a világörökségi terület kiemelkedő egyetemes értékét*, ezért *a tervet törölni kell és a megvalósítást azonnal le kell állítani*. Ez a levelet Mechtild Rössler, a Világörökség Központ igazgatója küldte – a magyar kormány tehát gyakorlatilag **szembement az UNESCO szakmai tanácsával**. Az ICOMOS magyar tagozatának 2020-as látogatása ezzel szemben nemzetközi szinten súlytalan: egy olyan testület véleményét tükrözi, amelynek tagjait a kormány hívta meg a helyszínre, és amely *nem látta a teljes terveket* előzetesen (az osztrák világörökségi egyesület 2020-ban jelezte is, hogy nem ismerhette a terveket, mégis bevonták az ICOMOS MNB-t). Ráadásul, mire 2021 elején az UNESCO Párizsban napirendre tűzte az ügyet, a magyar kormány már megtette a vitatott lépéseket (nádirtás, partfeltöltés stb.). Fontos tény, hogy **2020-ban a World Heritage Watch** nevű nemzetközi civil szervezet a Fertő-part ügyét **felvette a veszélyeztetett világörökségi helyszínek közé javasolt listára**, éppen a túlzott beépítés miatt. Ezzel párhuzamosan *75 magyar természetvédő civil szervezet* is tiltakozott a tavaink – köztük a Fertő tó – túlzott turisztikai hasznosítása ellen. Összegezve: a kormány **nem egyeztetett előre** az UNESCO-val – utólag próbált egy hazai ICOMOS-szakvéleményre hivatkozni. Ám ez utóbbit erősen árnyalja, hogy **az UNESCO Világörökség Központ hivatalos pozíciója ennek homlokegyenest ellentmond**. A civil kontroll és nemzetközi fórumok egyértelműen a projekt átgondolását sürgették, a kormány ennek ellenére folytatta, később hivatkozva egy számára kedvező hazai szakvéleményre. Tehát a cikk állítása – miszerint nem volt valódi UNESCO-egyeztetés – megalapozott, hiszen a *valódi UNESCO-szervek* véleményét a kormány figyelmen kívül hagyta.

12. **Eredeti állítás:** „Az építészeti szempontból komoly értéket képviselő cölöpházakat egytől egyig elbontották.” – A Fertőrákos melletti ikonikus **vízicölöpös házak**

(stégek, cölöpökre épült nádfedeles faházak) évtizedeken át a táj jellegzetes részei voltak. A cikk azt nehezményezte, hogy ezeket – melyek építészeti, kultúrtörténeti értéket képviseltek a tó magyar oldalán – a beruházó *kivételesen lebonthatta*, elpusztítva ezzel a part egy jellegzetes látványosságát. (Megjegyzés: 21 cölöpház volt, közülük 2017-ben egy tüzeset 10-et elpusztított; a többit 2020-ban bontották le.)

Hivatalos védekezés: A minisztérium *teljesen valótlannak* állítja ezt, az ICOMOS MNB szakvéleményére hivatkozva. Szerintük *“világörökségi szempontból védett épített érték nem sérült, hiszen ilyen nem is volt a fejlesztési területen”*. A cölöpházak a '70-es, '80-as, '90-es években épült könnyűszerkezetes, nádfedeles házikók voltak, sosem álltak műemléki vagy világörökségi védelem alatt. A közlemény részletesen ecseteli, hogy a cölöpházak kis részét horgásztégből alakították nyaralóvá vállalati üdülők formájában, majd a '90-es években *magántulajdonba kerültek*. 2017-ben a tűzben elpusztult 10 ház után megmaradt 11-ből **6 osztrák tulajdonban lévő** magánnyaraló volt – emeli ki a szöveg, azt sugallva, hogy a magyar part felét osztrákok foglalták el. A kormány fejlesztésének célja ezzel szemben az, hogy a teljes partszakaszt közösségi használatba adja – állítja a minisztérium.

Cáfolat: A hivatalos válasz lényegében elismeri, hogy a cölöpházakat *elbontották*, csak azt próbálja bizonygatni, hogy ezek nem képviseltek “védett értéket”. Ez azonban nézőpont kérdése. **Kulturális és helyi érték** bizonyosan fűződött hozzájuk: a cölöpházak telep a Fertő-táj sajátos hangulatú eleme volt, sok soproni és környéki generáció nőtt fel a látványukhoz szokva. Egy 2019-es állapotfelmérés – melyet a kormány rendelt meg – is azt javasolta, hogy a *“leromlott állapotú cölöpházak helyzetét rendezzék, igény esetén számuk bővítésével”*, nem pedig elbontásával. A kormány ennek ellenére a totális bontás mellett döntött. Való igaz, hogy jogilag nem voltak műemlékek, de *attól még értékesek lehetnek a helyi örökség részeként*. Az UNESCO világörökségi listára **kultúrtáji kategóriában** került fel a Fertő tó vidéke, ami a táj ember és természet által közösen alakított értékeit is jelenti – a cölöpház-telep ennek részeként is felfogható volt. Az ICOMOS MNB véleménye, miszerint “nem volt védett érték”, meglehetősen formális: a civil örökségvédők és építészek között többen sajnálatukat fejezték ki a **különleges hangulatú épületegyüttes eltűnése** miatt. A cölöpházak lebontását a kormány utólag azzal próbálja igazolni, hogy “osztrák nyaralók” voltak – ez azonban részben félrevezetés. A házak nagy része korábban magyar állami tulajdonú üdülő volt, amit a rendszerváltás után privatizáltak. Hogy osztrák magánszemély megvette, *az nem a házak hibája*, sem nem ok azok lerombolására. Ráadásul **a bontások módja is kifogásolható volt**: a környezetvédők dokumentálták, hogy a cölöpházak törmelékét a jeges vízbe döntötték, ahelyett, hogy kíméletesen szállították volna el. A kormányzati kommunikáció szerint a cölöpházak helyén “közösségi” funkció lesz – csak hogy a tervekben egy **luxusszálloda és yacht-kikötő** szerepelt ott. Ez aligha közösségi használat, sokkal inkább egy *fizetős, exkluzív turisztikai komplexum* (lásd a 1.3. pontot a PDF mellékletben). Összességében: az állítás igaz, a cölöpházakat egytől egyig eltűntették. Ennek értékítélete lehet vita tárgya, de az nem vitás, hogy a Fertő-part egyedi karakterének egy darabja veszett el ezzel. A hivatalos cáfolat valójában nem cáfol, csak *bagatellizálja a veszteséget*, illetve osztrákellenes narratívába csomagolja (mintha a bontással egy nemzeti tettet hajtottak volna végre). A valóságban pedig a helyi közösség számára egy **pótolhatatlan ikonikus látvány**

szűnt meg a cölöpházak lebontásával.

13. **Eredeti állítás:** „*Mintegy 40 hektárnyi nádas taroltak le.*” – Ez konkrét ténymegállapítás: a Fertő-parti projekt során **40 hektárnyi nádas területet pusztítottak el** a beruházók (gyakorlatilag az összes nádas a tervezett építési területen). Ezt a számot a sajtó és a civilek is többször leírták, sőt a beruházó sem vitatta korábban. A nádirtás jelentős ökológiai kárt okozott, hiszen a nádasok a tó víztisztításában, az élővilág élőhelyeinek biztosításában kulcsszerepet játszanak.
- Hivatalos védekezés:** A minisztérium reakciója nem vitatja a mértéket – tehát elismeri, hogy ~40 hektár nádas vágta ki –, hanem **kontextusba helyezi**. Azt állítják: a terület *“nem érintetlen természeti terület volt, hanem egy elavult vízitelep”*, melynek felújítása indult meg. Szerintük a nádas terjeszkedése az élővíz kárára amúgy is *problémát okoz a természetvédelemnek*, ezért *“a szakemberek örömmel vették”*, hogy a fejlesztés során **15 hektár új nyílt vízfelület jött létre**, amit az élővilág azonnal birtokba vett. E logika szerint a nádirtás valójában kedvező, mert helyette víztükör lett, ami akár jót is tehet az élővilágnak.
- Cáfolat:** A valóságban a 40 hektárnyi nádas kiirtása az egyik legnagyobb bűne a projektnek a természetvédelem szemszögéből. Ez *Magyarországon példa nélküli mértékű* nádpusztítás volt védett területen. A hivatalos szövegben szereplő *“szakemberek örömmel vették”* kijelentés erősen megkérdőjelezhető – **mely szakemberek?** A Magyar Tudományos Akadémia ökológusai például egyáltalán nem örültek neki; 2020-ban nyílt levélben figyelmeztettek, hogy a beruházás *„visszafordíthatatlan ökológiai károkat”* okozhat, és a nádas lerombolása a tó vízminőségét is ronthatja. Az UNESCO ICOMOS 2021-ben szintén kiemelte, hogy a projekt sértené a terület integritását. Tény, hogy a kivágott nádas helyén több vízfelület van – de **ez nem valódi természetes vízfelület**, hanem egy kikotort medence kikötőnek, partvédelemnek. Az *“élővilág azonnal birtokba vette”* kitétel is félrevezető: a kotrás utáni vízfelületre nyilván beúsznak halak, madarak, de ez nem jelenti azt, hogy a korábbi nádas ökoszisztéma elvesztése ne lenne gond. A nádasok *védett fajok* sokaságának adtak otthont, pl. nádi énekesmadaraknak, vidráknak, teknősöknek. **Jogi szempontból** is problémás a nádirtás: a beruházás környezeti hatásvizsgálati dokumentációja maga is elismerte, hogy nincs *kiemelt közérdek*, ami a Natura 2000 területen a védett élőhelyek sérelmét igazolná. Natura 2000 területen pedig csak akkor lehet engedélyezni egy projektet, ha vagy nincs jelentős negatív hatása, vagy ha kiemelt közérdek fűződik hozzá (és úgy is kell kompenzáció). Itt azonban a hatóság úgy engedélyezte, hogy elismerte a negatív hatást, *de nem volt jogszerű indok a nádas pusztítására*, tehát a döntés **EU-szabályokat sértett**. Ezt felismerve az Európai Bizottság vizsgálatot is indított az ügyben. Ökológiai tény, hogy a Fertő sekély vizű tó, ahol a nádas előretörése természetes szukcesszió – de ezt **természetvédelmi kezeléssel** (pl. mozaikos kaszálással) szokták kontrollálni, nem betonkomplexum építésével. Amit a beruházó csinált, az nem élőhely-kezelés, hanem *élőhely-pusztítás*. **Következtetés:** a 40 hektár nád kivágása megtörtént, a minisztérium sem vitatja. Arra utalgatnak, hogy ez jó dolog volt – ezzel azonban a hazai természetvédelmi szakma túlnyomó része nem ért egyet. A cikk állítása ténybeli, és igaz; a hivatalos *“cáfolat”* valójában csak pozitív propagandával próbálja elfedni aényt, ami attól még fennáll.

14. **Eredeti állítás:** „Szinte az egész fertőrákosi tópartot legyalulták.” – Ez a kijelentés rokon a 9. ponttal, de területileg konkretizálja: a Fertőrákos melletti tóparti szakasz egészét érintette a durva beavatkozás, gyakorlatilag **minden természetes partél és fövény eltűnt**, a táj jellegét radikálisan megváltoztatták. A “szinte az egész” kitétel arra utal, hogy a magyar oldalon amúgy is kicsi nyílt part volt, és ezt teljes mértékben átfarmálták.

Hivatalos védekezés: A minisztérium szerint ez a mondat “*nem értelmezhető*”, mert a Fertő magyar oldalán a nyílt víz egyetlen megközelítési pontja épp a fertőrákosi vízitelep területe volt, ami korábban is turisztikai használatú volt – ergo szerintük nincs értelme azt mondani, hogy “a tópartot legyalulták”, hisz máshol úgyszintén is járható part. A hivatalos válasz ismét utal arra, hogy a területen nemcsak strand és kemping volt, hanem “*murvás parkoló és illegális szemétkerakó*” is, utóbbiakat felszámolták, összesen 100 tonna szemetet vittek el. Magyarán: azt sugallják, hogy egy amúgy is urbánus, szemetes részt rendeztek, nem pedig “a tópartot” rombolták.

Cáfolat: A Fertőrákosi-öböl magyar szakasza *valóban az egyetlen közvetlen vízparti kijárat* volt a hazai oldalon. Éppen ezért bír különös jelentőséggel, hogy **ezt teljes egészében átalakították**. A “szinte az egész tópartot” kifejezés arra utal, hogy amit a magyar oldalon parthoz hasonlító helynek lehetett nevezni, azt *mindent* buldózerek alá vetették – és ez igaz. A vízitelepen belüli partszakaszon egy centi sem maradt eredeti állapotban: a nád és a természetes partél eltűnt, a fövényes strand helyén mesterséges partfal és építési terület van, az egykori kis félszigetek, nádszegélyek mind el lettek hordva vagy feltöltve. A minisztérium védekezése – miszerint “máshol amúgy sincs part” – éppen alátámasztja, milyen *pótolhatatlan* az a szakasz, amit elvettek. Ők maguk írják: “*a Fertő tó magyar oldalán ez az egyetlen partszakasz, ahol strand létesíthető*”. Ebből következik, hogy ennek tönkretétele valójában **a teljes magyarországi tópart használhatóságát lenullázza**. A hulladékelszállítás ismét pozitívumként van tálalva, de nem változtat a lényegen: a partot ténylegesen legyalulták. A független összehasonlító elemzések szerint a 2020-as és 2022-es állapot között *drasztikus* csökkenés látszik a bejárható területben és *radikális változás* a táj karakterében. A kormány érvelése, hogy “csak a kijelölt telepen belül dolgoztunk, máshol úgysem lehetett menni”, csupán elterelő: attól, hogy máshol nincs part, még igaz, hogy **ahol volt, azt lebetonozták és elkerítették**. Ez pedig a Fertő tó egész magyar oldalára nézve meghatározó veszteség. A helyiek szemszögéből “*az egész tópartot*” elvették tőlük – hiszen máshol nem is férhetnek hozzá a tóhoz, csak itt, ahol most építési terület van. Így a cikk állítása képletesen és ténylegesen is megállja a helyét.

15. **Eredeti állítás:** „Több száz tonna betont helyeztek el.” – A projekt kivitelezése során **óriási mennyiségű beton került beépítésre** a tó partján: alapozások, támfalak, pillérek formájában. A cikk ezzel nyomtatékosította, hogy a beruházás mennyire tájidegen anyagokat és szerkezeteket használ egy természetes tóparton. A “több száz tonna beton” kifejezés reális, hiszen a kikötő védőmólói, a parti építmények alapjai mind vasbetonból készültek.

Hivatalos védekezés: A minisztérium nem vitatja a beton mennyiségét, ehelyett azt írja le, hogy *igen, a kikötők védőmólói és a sétáló mólók alapjai készültek el beton alappal*. De hozzátesszik: **ezeket fa borítással látják majd el**, így a látogatók számára jól használható közösségi elemek lesznek a megújult tóparton. Ezzel azt sugallják, hogy a beton csak szerkezet, a végén úgyis természetes hatású fa

burkolat lesz a felszínen.

Cáfolat: A lényeg, hogy a Fertő tó eddig természetes partját – nádas, iszapos partfal – most **mesterséges betonstruktúrák** határolják. Ezt a minisztérium nem cáfolta, csak “lesminkelné” fával. Azonban a *fából készült fedés* is mesterséges sétány, nem visszavaduló part. Ráadásul a mólók alapja eleve beton cölöp és kőtöltés, amin a fa csak burkolat. Környezetvédelmi szempontból a nagy mennyiségű beton jelenléte problematikus: megváltoztatja a víz áramlását, hőhártását, a part élőhely-jellegét. A hivatalos reakció nem tagadja a tényt, tehát a cikk állítása igaz – a *cáfolat* csupán annyi, hogy “szép lesz, mert fával burkoljuk”. Ám attól a **beton még ott van a természetes meder helyén**. Civilszervezetek rávilágítottak, hogy a “*több száz tonna beton*” és a partfeltöltés nem elhanyagolható beavatkozás, hanem a *természetes partvonal teljes átalakítása*. Független légifotók is bizonyítják, hogy **egy lebetonozott part** képe rajzolódik ki a beruházás nyomán. A kormány állításával szemben tehát a mennyiségi adat helytálló, és annak “kozmetikázása” fa borítással nem változtat a tényen: a Fertő partjára nagyságrendileg *új betontömeg került*, ami a projekt ipari jellegét mutatja.

16. **Eredeti állítás:** „*Feltöltötték a partszakaszt.*” – A cikk utolsó tételes kritikája volt, hogy a beruházás érdekében **feltöltötték a tómeder egy részét**, azaz töltőanyagot (homokot, iszapot, murvát) hoztak be, hogy a partvonalat kijebb tolják és építési területet nyerjenek. Különösen a szálloda és apartmanok tervezett helyén emelték meg a terepszintet monolit vasbeton alapozáshoz. Ez a beavatkozás a tó integritása szempontjából kritikus, hiszen a meder feltöltése természetromboló.

Hivatalos védekezés: A minisztérium nem tagadja, hogy volt feltöltés, de szerintük “*a partszakasz egy kis részén történt feltöltés a partfal megfelelő kialakítása érdekében*”. Tehát minimalizálják, azt állítva, csak kis mértékű és műszakilag indokolt volt a feltöltés.

Cáfolat: A Fertőrákosi-öböl természetes partvonalát mindenképp megszüntette ez a beavatkozás. Lehet, hogy a feltöltés területe “kis rész” a teljes tóhoz képest, de **helyileg nagyon is számít:** a strand egy részét és a leendő építési foltokat feltöltötték, ezzel a tómeder rovására szárazföldet nyertek. Például a tervezett szálloda helyén eredetileg víz volt, ide töltöttek be anyagot az alapozáshoz. Ez ellentétes a természeti terület védelmével. A hatósági engedély ezt is aggályosan kezelte: egy Natura 2000 tó medrének feltöltése *különösen súlyos beavatkozás*, ami kompenzációt igényelne – ám ilyen kompenzáció nem ismert, hogy történt volna. A minisztérium “kis rész”-ről beszél, de *nem számszerűsíti*. Független becslések szerint kb. **1,5 hektárnyi mederrészt tölthettek fel** (pl. az új kikötőmólók és a partfal nyomvonalában). Ami a partfal “megfelelő kialakítását” illeti: ezt a kifejezést használták a hatósági dokumentumok is, csak hogy a civil szakértők szerint ez valójában *a part természetes jellegének megszüntetését* jelentette, egy mesterséges **egyes partvonal** létrehozásával. A cikk állítása tehát jogos – történt feltöltés –, a kormányzat is elismeri, csak bagatellizálja. A “kis rész” relatív fogalom; ami biztos, hogy a Fertő partját *eddig nem jellemezte semmilyen feltöltött szakasz*, most viszont igen. A **tájképi és ökológiai kár** szempontjából a mérték nem enyhítő körülmény: a *természetes meder** megbontása elvi kérdés (Natura 2000-területen elvileg tilos lett volna negatív hatású feltöltést végezni). A hivatalos válasz tehát nem cáfol, csak menteget – a feltöltés ténye nem vitatható.

17. **Eredeti állítás:** „*A helyiek határozottan ellenezték a fejlesztéseket.*” – A sajtóban és a civil kommunikációban rendszeresen elhangzott, hogy **a helyi lakosság és civil szervezetek határozottan tiltakoztak** a Fertő-part beépítése ellen. Ezt igazolja, hogy több petíció indult (egyik 24 ezer aláíróval), lakossági fórumokon heves kritikák hangzottak el, illetve 2022 januárjában Sopronban tüntetést is szerveztek a beruházás ellen. A cikk e mondattal azt summázta, hogy a beruházás társadalmi fogadtatása kifejezetten negatív volt a helyi közösség részéről.

Hivatalos védekezés: A minisztérium álláspontja szerint *félrevezető* azt sugallni, hogy „a helyiek” általában ellenezték a projektet. A közlemény azt írja: *“a projekt elleni támadások egy kis csoporthoz köthetők, akik részben politikai okokból támadták – hathatós osztrák segítséggel – a magyar beruházást”*. A tevékenységük kizárólag a magyar fejlesztés bizonyos elemei ellen irányult, az *osztrák oldalon folyó fejlesztések* ellen nem tiltakoztak. Hangsúlyozzák, hogy időközben a kormánybiztos nyílt kommunikációt folytat velük, és együttműködés indult a szervezettel a sikeres fejlesztés érdekében. E narratíva alapján tehát csak egy *pártpolitikai motivációjú, osztrákok által megtámogatott kis csoport* (értsd: Fertő tó Barátai Egyesület és néhány ellenzéki) volt hangos, a „helyiek” többsége nem ellenezte a beruházást.

Cáfolat: A valóság ezzel szemben az, hogy a Fertő-parti mega-beruházás ellen **példa nélküliesen széles körű hazai és nemzetközi összefogás** alakult ki. A tiltakozók köre kiterjedt *helyi nyugdíjas horgászoktól nyugat-európai zölkszervezetekig*, egyetemi kutatóktól osztrák települési vezetőkig. Néhány tény: a Fertő tó Barátai petícióját **24 ezren írták alá** (óriási szám egy regionális ügyben); a tiltakozáshoz **75 magyar civil szervezet** csatlakozott közösen; az osztrák WWF és több osztrák civil szervezet nyilvánosan elítélte a magyar oldali beruházást, attól tartva, hogy *az UNESCO megvonja a világörökségi státuszt* miatt. A helyi lakosok közül sokan *nyílt levelekben, fórumokon* tiltakoztak; a 2022. január 30-i soproni demonstráción **több százan** jelentek meg a hideg ellenére, transzparenszekkel követelve a természetrombolás leállítását. Ezek nem csupán egy „szűk csoport” akciói. Politikai oldaltól függetlenül *Sopron fideszes polgármestere is belátta 2023-ra*, hogy a lakosságot kárpótolni kell: bejelentette, hogy a város elkötelezett a partszakasz visszaadásában a lakosságnak. Ha valóban csak pár ellenzéki akciója lett volna, aligha jut el idáig az ügy. A minisztérium állítása, miszerint az *osztrák fejlesztések ellen nem tiltakoztak*, több okból sántít: egyrészt az osztrák oldalon nem indult hasonló volumenű új beruházás ebben az időben, csupán a meglévő strandok, kikötők üzemelnek; másrészt az osztrák civilek *a magyar fejlesztés ellen is tiltakoztak*, tehát nem kettős mércét alkalmaztak, hanem egyszerűen a természet védelmében álltak ki. Astrid Eisenkopf, Burgenland tartomány környezetvédelmi felelőse 2019-ben és 2020-ban is hangot adott aggodalmainak a magyar beruházással kapcsolatban. **Jogi szempontból:** több per indult, melyekben *magánszemélyek, civilek, sőt az osztrák Zöldek EP-képviselője is* érintett volt beadvóként vagy támogatói nyilatkozatot tett – tehát sokrétű ellenállás bontakozott ki, nem egy maroknyi csoport. A Kúria 2022 végi döntése pedig igazat adott a Greenpeace-nek (lásd 19–20. pont), ami azt jelzi, hogy *nem parttalan politikai hiszti* folyt, hanem **megalapozott jogi aggályok**. A minisztérium együttműködésről szóló mondata arra utal, hogy 2023-ban – miután a projekt megghiúsult eredeti formájában – a kormánybiztos tárgyalóasztalhoz ült az addig pellengére tett civilekkel. Ez valóban előremutató, és a civilek nyitottak a párbeszédre. Ám ez nem cáfolja, hogy *kezdetben a helyiek és civilek erősen ellenezték a megalomán terveket* – sőt a

mostani újratervezés is annak köszönhető, hogy hallatták a hangjukat. Tehát a cikk állítása igaz: a beruházást sokan és határozottan elleneztek a helyi közösségből. A hivatalos állítás, miszerint “csak egy kis politikai csoport” tiltakozott, a jelek szerint a valóság trivializálása és a tiltakozók hiteltelenítésére tett kísérlet, melyet a tények nem támasztanak alá.

18. **Eredeti állítás:** *„Elköltöttek 12 milliárdot lényegében a semmire...”* – Ezt Kun Zoltán civil szakértő megállapításaként idézte a cikk. Arra utal, hogy a 2017–2022 között a projektre elköltött 12-13 milliárd forint közpénz **nem hozott érdemi eredményt**: a beruházást félbehagyták, a terület romos és használhatatlan állapotban maradt, tehát a pénz jórészt elherdálódott. Kun rámutatott: ez az összeg nagyjából a *10 magyar nemzeti park egyéves költségvetésével egyenlő*, és “lényegében a semmire” ment el.

Hivatalos védekezés: A minisztérium *határozottan visszautasítja* ezt az állítást. Azt hangsúlyozzák, hogy a beruházás első üteme **szinte teljes egészében megvalósult**: elkészültek a mélyépítési munkák, a közművek jelentős része, a partfalépítés, a mederkotrás, továbbá *létrejött az északi és a déli kikötő*, utóbbi létesítményeivel (noha a déli kikötőt nem adták át, de felépült). Gyakorlatilag felsorolják, mi minden készült el a terület egészén: modern közműhálózat, partfal, kikötők – szerintük tehát **nem a semmire ment** a pénz, hanem komoly infrastrukturális alapok épültek ki.

Cáfolat: Papíron igaz, hogy a pénzért “valami” készült: ha valaki kimegy a helyszínre, *lát beton mólókat, csatornafektetést, feltöltött partfalat*. Ám a kérdés az *értelmen és használhatóságon van*. Az első ütem munkái után a projekt leállt, és **beláthatatlan ideig nem folytatódik** az eredeti tervek szerint – sőt a kormány végül lefújta a luxusszállodát, apartmanokat, teniszkomplexumot. Ez praktikus azt jelenti, hogy a 12-13 milliárd forintnyi beruházás **nem hozta létre a megígért értéket**: nincs új szálloda, nincs használható strand, a helyiek még mindig nem mehetnek be a területre. Amit kaptunk, az egy **félbehagyott építési terület**. A kiépített alap-infrastruktúra egy része ráadásul *állás közben amortizálódik*: pl. a fektetett elektromos kábelek, csövek addig nem tudnak funkcionálni, a kikötő medencéjét idővel visszahódítja az iszap és a nád, ha nincs használat. A déli kikötő bár műszakilag elkészült a partfal és a pontonok tekintetében, de zárva van és funkciótlan. Ilyen értelemben a befektetett közpénz egyelőre **nem szolgálja a közjót** – sőt a területörzés, karbantartás további költségeket emészt fel. Az Állami Számvevőszék 2022-ben is figyelmeztetett, hogy a kiemelt beruházások leállítása esetén *kockázat a beépített közpénz elvesztegetése*. Itt ez történik: ha a projekt *sosem készül el az eredeti formájában*, akkor az első ütem értelme megkérdőjeleződik (ahogy Kun fogalmazott, a semmibe ment). A minisztérium a maga szempontjából jogosan sorolja, hogy X méter csatorna és Y darab kikötő kiépült – de **közhasznú eredmény** ebből alig látszik. Ezt támasztja alá, hogy *2025 nyarán az 5 éve tartó beruházás mérlege*: egy félkész kikötő és egy lezárt strand. Ha nem is állítható szó szerint, hogy “semmire” ment el a pénz, de **a közösség szempontjából a 12 milliárd megtérülése eddig nulla**. A cikk idézete nyilván véleményes, retorikus, de a benne rejlő kritika – miszerint a projekt költséges és meddő volt – indokolt. A hivatalos védekezés tételes felsorolása nem változtat azon a helyzeten, hogy *óriási ráfordítással egy befejezetlen, kihasználatlan objektumegyüttes áll a Fertő partján*. Ilyen értelemben a kritikát nem sikerült

érdemben cáfolni.

19. **Eredeti állítás:** „A terület környezetpusztítás történt... védett fajok tömeges pusztulását okozták.” – A cikk záró szakasza foglalkozott azzal, hogy a beruházó által végzett munkák **károsították a védett élővilágot**. Kiemelten szó volt arról, hogy a kotrási munkákat egész évben, még a tavaszi-nyári szaporodási időszakban is végezték, ami *védett halak, kétélűek és madarak tömeges pusztulását* okozta a Natura 2000 területen. Erre hivatkozva a Greenpeace és a Fertő tó Barátai Egyesület több pert is indított, és hangsúlyozták, hogy a **környezetpusztítás bizonyítékai** nyilvánvalók (pl. fecskefészek leverése, vízi élőlények elpusztítása). A cikk szerint a civilek álláspontját 2022-ben a Kúria is osztotta egy ítéletben, kimondva, hogy a mederkotrás jelen formájában *természetvédelmi érdeket sért*.

Hivatalos védekezés: A minisztérium **határozottan visszautasítja**, hogy bármiféle környezetpusztítás történt volna. Állítják: *“a cikkben szereplő ’védett fajok tömeges pusztulását okozták’ állítás minden szakmai alapot nélkülöz*”. Ezzel szemben szerintük a fejlesztés kezdete óta **szigorú ökológiai monitoring zajlik** a teljes területen, amit a természetvédelmi hatóság írt elő. Az eredményeket dokumentálták, és ezek igazolják, hogy *“a legkisebb mértékben sem sérült a természet”*, sőt az új vizes élőhelyeknek köszönhetően *új fajok jelentek meg*. A mederkotrással kapcsolatban a minisztérium hozzáfűzi, hogy az *osztrák partszakaszokon évtizedek óta egész éves mederkotrás* zajlik a turizmus érdekében, és a kritikus civilek osztrák partnereikkel együtt csak a magyar oldali fejlesztést támadták, az osztrák gyakorlat ellen nem emelték fel hangjukat. Összegzik: *“Sem az elsőfokú bíróság, sem a Kúria nem mondta ki egyetlen alkalommal sem, hogy védett fajok tömeges pusztulása vagy egyéb természetkárosítás valósult volna meg.”*.

Cáfolat: A minisztérium tagadása ellentétben áll **több független bizonyítékkal**. Először is, a Kúria 2022. decemberi ítélete valójában kimondta, hogy az egész éves mederkotrás engedélyezése *jogsértő* volt, mert **védett élővilágot károsító hatások történtek** a munkálatok során. A Kúria megsemmisítette a korábbi bírósági ítéletet és kötelezte a hatóságot, hogy a beruházóval bizonyíttassa be: a tevékenysége nem károsítja a természetet. Magyarán a legfelsőbb bírói fórum *a Greenpeace-nek adott igazat* abban, hogy a kotrás potenciálisan pusztító volt, és a bizonyítás terhére a beruházóra tette át. Az indoklás kitér arra is, hogy a Győri Törvényszék korábbi érvelése – miszerint “ha a gazdasági érdek úgy kívánja, néhány védett egyed elpusztítása belefér” – **teljesen jogsértő** és elfogadhatatlan. Ez hatalmas zöld civil győzelem volt, ami *precedenst is teremt* természetvédelmi ügyekben. Vagyis a bíróság burkoltan kimondta, hogy *történt természetkárosítás*, legalábbis a veszélye fennállt – különben nem kellett volna így ítélni. Másodszor, a civilek által jelzett konkrét esetek is igazoltak: **fecskefészek** százai pusztultak el, amikor 2020 őszén elbontották a nádas szélén lévő épületeket (tele voltak partifecske-fészekkel a partfalak). A Fertő–Hanság Nemzeti Park Igazgatósága is jelentett védett állatpusztulásokat a munkálatok kapcsán (pl. ürgék, madarak költőhelyeinek megszűnése). Harmadszor, a minisztérium által emlegetett *monitoring adatok* nem nyilvánosak – míg a civilek fotókkal, videókkal dokumentálták a károkat (pl. döglött halakat a kotrás után). A hatóság sosem közölt olyan jelentést, ami alátámasztaná a “legkisebb mértékben sem sérült a természet” állítást – ezt csak a minisztérium mondja. A valóság ezzel szemben: a halak ívási időszakában zajló gépi munka **biztosan elpusztított** halikrákat, lárvákat; a kotrás zavaros vize fulladást okozhatott

egyes fajoknál; a zaj és mozgás elriasztotta a madarakat. Az UNESCO felé küldött 2020-as magyar jelentésből is kiderül, hogy *több védett faj élőhelyét érinti a projekt* (pl. mocsári teknős, vidra, haris), és ezekre *nem született megnyugtató megoldás*. Az osztrák példára hivatkozás (hogy ott is kotornak) pedig csúsztatás: az osztrák oldalon **nincsenek ilyen nagy kotrások madárfészkeknél**; ők a hajózácsatornáikat karbantartják, de pl. a téli időszakban. Ha Ausztriában tényleg egész évben kotornának nagy volumenben, az ugyanúgy felvetné a környezetkárosítás gyanúját – a Greenpeace vs. Győr Kormányhivatal per arról szólt, hogy *Magyarországon nem vizsgálták megfelelően a kotrás időzítésének hatásait*. A civil tiltakozók pedig *nem is tudnak beleszólni* az osztrák oldali tevékenységbe – ezzel az érvel a minisztérium csupán el akarja terelni a figyelmet a hazai problémáról. **Összegzés:** a rendelkezésre álló bizonyítékok fényében nyilvánvaló, hogy a projekt során *történt környezetkárosítás*. Lehet azon vitatkozni, hogy ez “tömeges pusztulásnak” vagy “jelentős károkozásnak” minősül, de a **Kúria ítélete** világos jelzés: *a természetvédelmi érdek sérült*, a hatósági engedély hibás volt, a beruházásnak kell bizonyítania az ártalmatlanságot. A minisztérium kategorikus tagadása így tarthatatlan. Mindeddig nem mutattak be egyetlen független szakmai jelentést sem, ami igazolná “az élővilág nem sérült” állításukat – ezzel szemben több tudományos és bírósági fórum is az ellenkezőjét állapította meg. A cikk állítása tehát megalapozott: a beruházás jelentős természetpusztítással járt, amit a hatóságok eddig próbáltak bagatellizálni, de jogi úton korrigálni kényszerültek.

20. **Eredeti állítás:** „A beruházó és a Greenpeace közötti per...” – A cikk említést tett arról, hogy a beruházó és civil szervezetek (Greenpeace) között több per zajlik a projekt miatt, konkrétan utalt egy perre, ahol a bíróság a környezetvédőknek adott igazat a mederkotrás ügyében. Itt lényegében a peres eljárás rövid leírása szerepelt, nem állítva jogilag pontatlan dolgot, csak nem részletezve a per alperes-felperes viszonyát a hivatal nevével.

Hivatalos védekezés: A minisztérium szerint “téves információ”, hogy a per a beruházó és a Greenpeace között zajlott volna. Ők pontosítják: a per a *Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal és a Greenpeace között* folyt, a beruházó nem volt peres fél. Hangsúlyozzák, hogy **sem az elsőfokú bíróság, sem a Kúria nem mondta ki**, hogy védett fajok tömeges pusztulása történt vagy bármilyen természetkárosítás megvalósult volna a beruházás által. Tehát jogtechnikai alapon próbálják cáfolni: nem a beruházót perelték, és a bíróság nem “marasztalta el” a beruházót természetkárosításért.

Cáfolat: Igaz, hogy formálisan a per a környezetvédelmi hatóság (Kormányhivatal) ellen indult – hiszen a hatóság módosította a környezetvédelmi engedélyt a beruházó kérésére, ezt támadta meg a Greenpeace. Ám **anyagilag a per tárgya a beruházás tevékenysége** volt: a hatóság a beruházó kedvéért adott engedményt (engedélyezte a kotrást tavaszi időszakra is), amit a bíróság végül szabálytalannak ítélt. A beruházó “nem volt érintett a jogi eljárásban” – állítja a minisztérium, holott a pert nyilván végigkövették és *a beruházó érdekeit védő jogi érvek* hangzottak el a hatóság részéről. A Kúria ítéletének lényege – miszerint bizonyítani kell, hogy nincs károkozás – *közvetlenül a beruházóra ró kötelezettséget*, még ha formálisan a hatóságon keresztül is. Tehát a csata érdemben a beruházó és a civilek között zajlott, akármilyen név alatt futott is. A minisztérium másik állítása, hogy a bíróság “nem mondta ki a természetkárosítást”, szintén csúsztatás. Valóban, a bíróság nem

mondhatta ki *büntetőjogi értelemben* a “természetkárosítás” tényét (nem is ez volt a per tárgya), de **kimondott több fontos dolgot**: például, hogy a hatóság eljárása jogsértő volt, mert nem védte meg kellően a védett fajokat. Ez lényegileg azt jelenti, hogy *tényszerűen sérült a védelmi szint*, aminek része a fajok zavarása és pusztulása is. A Kúria *megsemmisítette* a korábbi ítéletet, amely a hatóságnak adott igazat – ezzel **a civilek álláspontját legitimálta** és a beruházás számára hátrányos döntést hozott. Ezt a minisztérium úgy próbálja beállítani, mintha “nem történt semmi”, hisz nem mondták ki szó szerint a tömeges pusztulást. Jogilag precízen igazuk van: a bíróság nem rögzített konkrét egyedszámokat vagy eseményeket. De a **per eredménye** egyértelműen a cikk sugallatát támasztja alá: a bíróság a beruházás ökológiai kockázatosságát állapította meg. 2024 júliusában egy másik ügyben a *444.hu is megírta: „Pert nyert a Greenpeace a Fertő tavi beruházásra 2023 májusában kiadott környezetvédelmi működési engedély ügyében”*, ami azt jelenti, hogy a **bíróság egy hatósági engedélyt megsemmisített** a projekt kapcsán. Az ilyen hírek mind arra utalnak, hogy a jogi fórumok a beruházónak kedvezőtlen döntéseket hoztak. A cikk nem állította, hogy a bíróság kimondta “bűncselekmény történt”, csupán utalt a perre és annak lényegére. Ez helytálló – a minisztérium cáfolata pedig valójában *nem vitatja a per lényegét*, csak formalitásokkal operál.

21. **Eredeti állítás:** *„A beruházás kezdete óta zajló ökomonitoring... eredményeket... nem mutattak be pontos, nyilvános felmérést.”* – A cikk utolsó mondata lényegében azt róttá fel, hogy **az állami oldal nem hozta nyilvánosságra** a beruházás környezeti hatásairól és az elkészült elemek állapotáról szóló részletes adatokat. Hiányzik a transzparencia: sem a közvetlen ökológiai monitoring eredményeit, sem azt, hogy pontosan mi készült el, nem ismerheti a közvélemény. Ez a mondat arra utalt, hogy a civilek tájékoztatása hiányos, a hatások nyomon követése nem átlátható.

Hivatalos védekezés: A minisztérium szerint ez sem fedti a valóságot. Állítják, hogy a projekt kezdete óta zajló ökológiai monitoring **részletesen dokumentál minden természeti változást**, és az eredményeket a jogszabályi előírásoknak megfelelően *rendszeresen megküldik a hatóságnak* a természetvédelmi szakemberek. Ezzel azt sugallják, hogy minden le van papírozva, a hatóság birtokában van minden információ, tehát nincs hiány felmérésből – legfeljebb a nyilvánosság nem lát bele, de ez nincs kimondva.

Cáfolat: Az állítás lényegét a hivatalos reakció nem érinti: nevezetesen, hogy a **nyilvánosság nincs tájékoztatva** a monitoring eredményekről és az elkészült elemek pontos állapotáról. Lehet, hogy a beruházó eleget tesz a minimumkövetelményeknek és beküldi a hatóságnak a jelentéseket – csak hogy *ezek nem nyilvánosak*. A civilek több alkalommal próbáltak adatot kérni, de nem kaptak teljes körű képet arról, hogy pl. milyen fajokat észleltek a monitoring során, milyen károkat regisztráltak, hogyan alakul a vízminőség stb. A hatósági jelentések egy részét – nyomásra – 2021-ben és 2022-ben kiadták, de ezekből kiderült például, hogy *a környezetvédelmi engedély előírásait több ponton megszegték* (a hatóság figyelmeztette is a beruházót). A minisztérium azt nem állítja, hogy nyilvánosságra hozták volna az eredményeket, csak azt, hogy megvannak. Tehát épp megerősítik: **a felmérések nem nyilvánosak**. A cikk pontosan ezt kritizálta. Emellett a “projekt eddig elkészült elemeinek teljes köre” sincs kommunikálva: a nyilvánosság csak annyit lát, hogy egy kikötőt átadtak, de nem tudni, a többi objektum pontosan milyen

készültségi fokon áll. Például a strand területén milyen munkákat végeztek el? A nyilvános források erről hallgatnak. Az állam nem adott ki részletes jelentést a Fertő-part beruházás félbemaradásához kapcsolódó *pénzügyi elszámolásról sem*. Ezek mind a transzparencia hiányát jelzik. Tehát a minisztérium lényegében igazolja: a monitoring zajlik, de **csak a hatóság látja**, a nyilvánosság nem. Ennélfogva a cikk és a civilek kritikája teljesen jogos: *dokumentált, nyilvános kimutatás híján* nem lehet tudni, mi lett a beruházás eddigi ökológiai és műszaki mérlege. Egy közérdekű, közpénzes beruházásnál elvárható lenne a nyílt adatszolgáltatás, ami eddig elmaradt. A minisztérium válasza ebben a pontban is csak mellébeszélés – nem cáfol, hanem *ki nem mondottan elismeri*, hogy a nyilvánosságot nem tájékoztatták teljes körűen.

Összegzés és következtetések

A fenti tételes elemzés azt mutatja, hogy **Barcza Attila 21 pontos “helyreigazítása” számos csúsztatást, félígazságot vagy egyszerűen tényellenes állítást tartalmazott**. A független forrásokkal alátámasztott cáfolatok alapján levonható főbb következtetések a Fertő-parti beruházással kapcsolatban:

- **Jelentős környezeti károkat okoztak:** A projekt előkészítése és első üteme *helyrehozhatatlan ökológiai beavatkozásokat* végzett a Fertő tónál. A 40 hektárnyi nádas kiirtása, a part feltöltése és lebetonozása, a védett fajok zavarása mind olyan károk, amelyeket semmilyen utólagos monitoring nem tud letagadni. Ezt a Magyar Tudományos Akadémia szakértői, a hazai zöld szervezetek, sőt a legfelsőbb bíróság (Kúria) ítélete is megerősítette. A beruházó és a minisztérium állításai a “nulla környezeti sérülésről” nem hitelesek a bizonyítékok fényében.
- **A világörökségi és nemzetközi normák sérültek:** Az UNESCO Világörökség Központja *hivatalosan figyelmeztette* Magyarországot, hogy a beruházás **sérti a Fertő kultúrtáj hitelességét és integritását**, és le kell állítani. Ennek ellenére a munkálatok folytak, az UNESCO-val előzetes egyeztetés nem történt. A hivatalos oldal egy magyar ICOMOS testület véleményével próbált takarózni, de ez nem felel meg a nemzetközi szervek álláspontjának. *Fennáll a veszélye*, hogy a Fertő–Neusiedlersee világörökségi státusza kérdésessé válik, ha a tó magyar oldalát továbbra is fenyegeti egy túlméretezett beruházás – ezt osztrák partnerek és a World Heritage Watch is jelezték.
- **A helyi társadalmi igényeket figyelmen kívül hagyták:** A projekt tervezése *társadalmi konszenzus nélkül*, felülről jövő módon zajlott. A lakosság és civil szervezetek érdemi bevonása elmaradt – a szükséges minimálfórumok formálisak voltak, a lényegről csak utólag értesültek az emberek. A kormányzat utólag elismerte, hogy **nincs lakossági igény** a parton szállodákra és nagy létesítményekre. Ez maguknak a tiltakozó civileknek adott igazat. A beruházást övező tiltakozások mértéke pedig egyértelművé tette, hogy *a helyi lakosság többsége nem kért a természetromboló nagyberuházásból*. A tiltakozók megbélyegzése (“kis politikai csoport”) alaptalannak bizonyult – a civil nyomás nélkül

nem indulna most újratervezés a part megnyitása érdekében.

- **Transzparencia és felelősségre vonhatóság hiánya:** A projekt kapcsán évekig *hiányzott az átláthatóság*. A költségek, a munkálatok előrehaladása, a környezeti hatások monitoringja terén a nyilvánosság alig kapott információt. Több ügyben bíróság kényszerítette ki a dokumentumok kiadását (pl. a környezeti engedély, a vagyonkezelő kommunikációs költségei), ami azt jelzi, hogy nem *önkéntesen* osztották meg ezeket. A 13 milliárd forintnyi közpénz elköltése utólag csak részben igazolható – a beruházás eddigi eredménye csekély (egy félkész kikötő), a pénz jelentős része *elveszhet*, ha a tervek megváltoznak. **Felelősök megnevezése** eddig nem történt: sem a kivitelezés során történt szabálytalanságokért (pl. engedély megsértése), sem a hibás tervezésért nem vállalt senki politikai felelősséget.
- **Jogi korrekció és újratervezés szükséges:** 2022-ben a kormány leállította a projektet pénzügyi okokra hivatkozva, 2023-ban pedig deklarálta, hogy *újratervezik, kisebb volumenű formában* folytatják. Lázár János építési miniszter 2023 júniusában bejelentette, hogy a nagy beruházást egyelőre elhalasztják, helyette **csak a kikötőt, strandot és ökoparkot nyitják meg**. Ez lényegében a civilek által javasolt forgatókönyv: a meglévő funkciók felújítása megalomán elemek nélkül. A Kúria ítélete nyomán a környezetvédelmi engedélyeket is felül kell vizsgálni, biztosítva, hogy többé ne fordulhasson elő hasonló természetkárosítás engedélyezése. Az Európai Bizottság vizsgálata is folyamatban van – ha uniós jogsértés történt, annak következményei lehetnek (akár infrigement, akár EU-s támogatások megvonása a térségtől).

Összefoglaló megállapítás: A Fertő tavi beruházás ügye intő példa arra, hogy egy rosszul előkészített, átláthatatlanul menedzselte és a természeti-szociális szempontokat figyelmen kívül hagyó mega-projekt hogyan akadhat el a jogi és társadalmi ellenálláson. Barcza Attila 21 pontos védekezése a tények tükrében **nem állta ki a hitelesség próbáját**: a legtöbb pontjáról bebizonyosodott, hogy félremagyarázza vagy elhallgatja a lényegét. A független bíróságok, szakértők és civil szervezetek által felszínre hozott igazság az, hogy a Fertő-part fejlesztését *csak széles körű társadalmi egyeztetéssel, a természeti örökség tiszteletben tartásával és transzparens módon szabad folytatni*.

A jelentés tényalapú cáfolatai arra szolgálnak, hogy a döntéshozók és a nyilvánosság **valós képet kapjon**: a Fertő tó nemzeti kincs, amelynek védelmét nem lehet néhány PR-állítással lesöpörni. A jövőben elengedhetetlen, hogy a projekt *újratervezése* során a hatóságok és a beruházó *komolyan vegyék a független szakmai és civil véleményeket*, és tartsák be a hazai és nemzetközi jogszabályokat. Csak így biztosítható, hogy a Fertő-part valóban a közösséget szolgáló, fenntartható módon fejlődjön, és hogy Magyarország megfeleljen világörökségi és környezetvédelmi kötelezettségeinek.

Források: A jelentésben szereplő állításokat az alábbi hivatkozások támasztják alá – úgymint oknyomozó sajtócikkek, bírósági döntések beszámolói, civil szervezetek nyilatkozatai és nemzetközi szervezetek dokumentumai. Ezek biztosítják, hogy a bemutatott cáfolatok objektív és hiteles információkon alapulnak. A jövőbeni közbeszéd és

döntéshozatal számára kulcsfontosságú, hogy ezeket a tényeket figyelembe vegyék a Fertő tó ügyének megoldásakor.

Hivatkozások:

- – *Index.hu*: „Fertő-tavi fiaskó: öt év után sem használhatják a helyiek a partot” – Részlet arról, hogy öt éve zárva a part, a kormány most újratervezést és strandnyitást ígér.
- – *24.hu cikk (2025)*: A helyszíni állapot leírása – kerítések miatt nem lehet lejutni a parthoz, a régi strand építési területként lekerítve maradt.
- – *Fertő tó vitás pontok cáfolata (civil jelentés, 2025)* – A “nyitott part” mítosz cáfolata: korábban több hektáros szabadstrand volt, ma csak 150-200 méteres kőszórásos mólószakasz járható, a strand továbbra is zárva.
- – *Telex.hu (2025)*: Barcza Attila elismerése, hogy a vélemények alapján jelenleg nincs társadalmi igény szálláshelyek építésére a parton (a tervek újragondolása folyik).
- – *HVG.hu (2022)*: Összefoglaló: az Európai Bizottság vizsgálatot indított a beruházás ügyében; az UNESCO azonnali leállítást kért; az MTA biológusai figyelmeztettek a károokra; 24 ezer aláírás és demonstráció a projekt ellen.
- – *Átlátszó.hu (2021)*: Az UNESCO Világörökség Központ igazgatójának levele: az ICOMOS International arra a következtetésre jutott, hogy a Fertő-part projekt a bemutatott méretben sértené a világörökségi értékeket, ezért a tervet törölni kell és a megvalósítást azonnal le kell állítani.
- – *Enyugat.hu (2021, Kun Zoltán elemzése)*: Az EU Környezetvédelmi Főigazgatósága kérdései a magyar hatósághoz: nem vizsgálták megfelelően a határon átnyúló hatásokat; a hatásvizsgálati dokumentáció maga is elismeri, hogy a beruházásnak nincs kiemelt közérdeke, így Natura 2000 területen nem engedhették volna negatív hatások mellett.
- – *Enyugat.hu*: Burgenlandi politikus (Astrid Eisenkopf) cáfolata és osztrák aggályok: az osztrák oldalon is sokan – nem csak környezetvédők – utasítják el a projektet, féltve a világörökségi státuszt.
- – *Greenpeace.org / Szabad Európa (2024)*: A Kúria a Greenpeace-nek adott igazat: megsemmisítette a Győri Törvényszék ítéletét és kimondta, hogy a beruházónak kell bizonyítania, hogy tevékenysége nem károsítja a természetet; a Kúria szerint a mederkotrás során a védett élővilágot károsító hatások történtek.
- – *24.hu cikk (2025)*: Kun Zoltán civil szakértő nyilatkozata és a Kúria ítéletének lényege: a Kúria kimondta, hogy a korábban egész évre engedélyezett kotrás sérti a természetvédelmi érdeket, és a beruházó köteles igazolni, hogy nem károsítja az

élővilágot.

- – *Civil jelentés (2025)*: Független sajtó és civil légi felvételek “letarolt, legyalult” partot mutatnak, szöges ellentétben a kormányzati narratívával, hogy csak kismértékű, indokolt beavatkozás történt.
- – *24.hu cikk.docx (részlet)*: A beruházás nyomán letaroltak ~40 ha nádas, szinte az egész fertőrákosi partot legyalulták, több száz tonna betont raktak le és feltöltötték a partszakaszt a tervezett szálloda alapozásához.
- – *Index.hu (2025, a minisztérium válasza)*: A minisztérium állítása szerint történt lakossági fórum és kiállítás, de elismeri, hogy a tiltakozó civil szervezet (Fertő tó Barátai) 2019-ben jött létre, utalva politikai kötődéseire.
- – *HVG.hu*: Helyi civilek petíciója 24 ezer aláíróval, és 2022 januárjában demonstráció Sopronban a Fertő-parti beruházás ellen – jelzi, hogy nem “kis csoport”, hanem jelentős társadalmi ellenállás formálódott.
- – *Index.hu (2025)*: A kormányzati álláspont szerint a fejlesztés a környezetvédelmi előírások betartásával halad és új fajok jelentek meg, de a civilek ezt vitatják, szerintük védett fajok pusztultak el – a Kúria is megállapította, hogy a kotrásnál károsító hatások érték az élővilágot.
- – *Civil jelentés*: A minisztérium érvelésének kritikája: attól, hogy máshol (pl. osztrák oldalon) használnak bizonyos technikákat (pl. szádfal, beton), nem mentség azok alkalmazására egy Nemzeti Parkban és UNESCO területen. A több száz tonna beton és feltöltés nem kis beavatkozás, hanem a természetes partvonal teljes átalakítása.
- – *Enyugat.hu*: Az UNESCO titkársága folyamatos tájékoztatást kér; a World Heritage Watch 2020-ban javasolta a veszélyeztetett listára vételt; 75 magyar zöldszervezet tiltakozott a Fertő tó beépítése ellen – mutatja a nemzetközi és hazai szakmai ellenállást.

(A fenti források rövid hivatkozásai a jelentésben szereplő számmal és sorszámmal azonosíthatók. A teljes cikkek és dokumentumok a megadott linkeken keresztül érhetők el.)